

Nro. 16.

A' FÉLS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Köit Bétsben, Kedden Februáriusnak 23 ik napján
1802-ik éftendőben.

Frantzia Respublika.

Brüsszelből, Fébr. 7:dikén. — Lord Cornwallis, téteti a' készüléteket, hogy Amiensből vizsgálja útzak Londonba: a' mellyből azt hozzák ki, hogy a' békesleg végső munkája közel van az aláírdáshoz; melly is meg levén, Lord Cornwallis azonnal vizsgálja indúl Londonba, és helyébe más Minister fog a' Köngressusra jöni.

Brüsszelből, Fébr. 10:dikén. Az Amiensben lévő Frantzia és Anglus Ministerek igen hathatós levelezést folytatnak néhány napok óta Kormányzésekkel. A' Kurirök sürü indulása és érkezése azt jelenti, hogy, mely hathatósan folyának az alkudozások. Lord Cornwallishoz két Kurir.

Q

rok érkeztek 5-dikben Londonból, mellynek olyan hofzfas tanátskozás lett a' következése, a' milyen nem szokott közönségesen esni. Lord *Harvey* a' L. Cornwallis helyébe jövő *L. Withworth* Titoknakja, mint mondják már meg érkezett *Amiens*be. — Olyan hir indúlt, hogy a' tavafzon egy Kongressus fogna itt Brüsszelben is esni, a' mellyben az Első Konzúl fogna előlülni, és a' melly, Hollandus, vólt Auszriai Belga, és bal Rénus mejéki Küldöttekből fogna állani.

Lyon, Febr. 6-dikán. — Az Első Konzúlnak itt léte alatt Liguriai Küldettek is érkeztek vólt ide: de nem bocsáttattak hozzá audenziára; tsak a' Külfő Minisfernél *Talleyrand*nál vóltak együtt való beszélgetésen két ízben, és azzal vizsfa útaztak hazájokba.

A' híres *Mercier* azt adta fel a' Nemzeti Institutum gyűlésében, hogy a' *Kant* és *Fichte* Filozofiajokról egy magyarázatot kellene ki adni, és, nevezetesen az első, meg kellene azon vál és szemre hányás alóll szabadítani, a' melly őt: Frantzia országban érte, hogy t. i. az *Atheismust* tanítaná.

A' Frantzia tudósok; az alatt, hogy az ő fegyveres seregeik Egyiptomban múlattanak, abba szorgalmatoskodtak, hogy ezen országnak régifégeit fel keressék, a' lakosoknak szokásaikkal, rendtartásaikkal meg ismérkedjenek, a' köveket, plántakat, férgeket, halakat, madarokat vizsgálás alá vegyék, a' régi és új médalliákat, drága kézírásokot, trímiráfokat öfzfe szerkezteffék, a' Pyramisoknak, Obeliskusoknak, a' Thébei régi Királyok temetőhelyeiknek, régi és új épületeknek, 's templomoknak formajokat papirostra tegyék, 's több e' félek. Mind ezekről a' külömbkülömb féle tudományoz kintsekből álló gyűjteményekről, ilyen határozást adott ki az Országglózzék.

„A' Belső Minister javaslására rendelik a' Konzulok: — 1) ször, hogy az Egyiptomi expedízióknak a' tudományokat és szép mesterségeket illető egész resultátuma, az országlöszék költségén adattassék ki — 2) ször, az Egyiptomi Institutumnak tagjait, és minden másokat, a' kik ezen gyűjtemények öszsze keresésében részt vettek, a' Minister hívassa öszsze, és bizza ráájok, hogy szorgalmatosságainknak külömbkülömb részekből álló gyümölcset szedgyék rendbe, és közközre lejendő botsáttatásában legyenek munkások és igazgatók — 3) ször, ugyan ök mindaddig, míg ezen munkában foglalatoskodnak, azt a' fizetést fogják a' státustól venni, a' mellyet Egyiptomban vettek: — 4) ször, az egész nyomtatvány el adattatván, a' belőlle bé jövő summa a' szerzőknek adattatik, és a' szerént osztatik fel közöttök, mint maga a' társaság el intézni fogja — 5) ször, egy Titoknakot választ ki a' társaság előre, a' ki ezen munkától annak érhetőbbé való tétetődése végett, egy Hiftóriai Bevezetést készítsen, és a' külömbkülömb részeket rendbe vegye — 6) ször, a' Belső Ministertre bízzatik, hogy ezen rendelést végre hajtsa — *Bonaparte, Első Konzul.*

Ez egy szép, hanem drága munda fog lenni. Kik legyenek az emberek, a' kik készítették, és már most kinyomtatását is igazgatni fogják, látni lehet az itt következő levelben: — „

„Gen. Abdalla Menou, Gen. Bonapartéhoz a' Fr. Respublika Első Konzulhához. Mársiliából Niv. 16:dikán, Anno 10. (Jan. 6:dikán). — Polgár Első Konzul! Az Institutum és a' Mesterségek Kommissiója vilafza érkezett Egyiptomból. Azok a' polgárok, a' kikből ez a' két Kommissió áll, a' te egész jó akaratodra méltók. Sokak közzülök rész szerént igen betses rajzolatokat, reia

szerezént egyéb drága gyűjteményeket hoztak magokkal. Böltseféged meg határozhatja, hogy miként lehessen mind ezeket leg alkalmasabban világ elébe bocsátani. Az én kötelességem az, hogy ezen személyeket, kiknek neveik itt következnek, jó vóltodba különösen ajánljam, u. m — Four e', egy igen széles tudományu ember, és Egyiptomban sok szolgálatot tett; az igazság ki szolgáltatása mellett vólt; sok hasznos jegyzéseket hozott. Nouet, fáradhatatlan nevet érdemelt, tele tüzzel és erköltsi ajándékkal. Peyre, nagy tálentommal bíró építőmester, Dutertre, egy az Europai leg szebb rajzoló közzül. Gerard, az utak és hidak Indzsínérje; nála igen hasznos jegyzések találtak; a' Fourier helyét ő töltötte vólt bé a' Divánban. Conté, olyan szolgálatot tett Egyiptomban, mellynek leírására nem találok elég szót; a' betsület és hazaszeretet, 's a' leg tisztább erköltsi ajándék, ő benne, véghetetlen tárgyakról való ismerettséggel és mély tudománnyal egygyütt lákozván, ötet leg ajánlásra méltóbb emberré tették. Connelle nagy buzgósággal hozzá látott a' Pyramisokat illető munkához. Champy, egy igen jó erköltsü ember, nagy szorgalmatossága által sokat használt a' közjónak. Delille, fűvész; Savigni, Geofroy, természet kuvárai; Desgennettes, Larrey, Léperre, utak és hidak fő indzsínérjei; Jakotin, földleíró fő indzsínér; minyájan olyan emberek, a' kik meg érdemlik az ország-lószék figyelmeletségét. A' kiket ifjú vóltokért meg nem nevezek, azok is méltók a' nemzeti háládatosságra. — Tisztelet és betsület néked polgárj Első Konzul. — “

Abdallah Menou.

A' közönséges levelekben olvastatott nem rég, hogy az Europai Uralkodók nevezetesen az

Ország és Anglia, egy akarattal réá izentek volna a' tengeri ragadományból élő Afrikai Fejedelmekre, hogy prédáló hajóikat többé a' tengerre egy keresztény Hatalmasságnak hajói ellen is ki küldeni ne mérészeljék: különben, &c. Mennyi legyen ezen do'ogban a' valóság, még nem nyilatkozot ki: tsak annyit lehet bizonyosan tudni, hogy a' Frantzia Országlószék kemény Kötésre lépett az Algieri Uralkodóval. A' Kötés 19 tizikelyekből áll, mellyek a' következő fontosabb feltételeket foglalják magokban. — „

„A' békefégnek félbe szakadása előtt közöttök vólt politikai és kereskedés béli égygyezések, egészfzen helyre állittatnak. Afrikában mindent visszra enged a' Fejedelem a' Frantziáknak, a' mit azoknak ott valaha adott, Minden pénzt és portékát, a' mellyeket a' Fejedelem ágensei a' Frantzia kereskedők házaiban a' békefégnek félbe szakadásokor el vettek vólt, visszra fordítja nékiek. Hogy kárvallások annál jobban meg forduljon, ezteudeig nem kíván töllök semmi adót. Semmi színü környülállás és fogás alatt nem lehet a' Frantziákat Afrikában, mint rabfözlgákat úgy tartóztatni. Még akkor se, ha a' Fejedelem ellenségének hajóján fogattatnak is el, hanemha ők is viaskodnak a' Fejedelem emberei ellen, és fegyveres kézzel fogattatnak el. Az Algieri földön utazó vagy lakó Frantziák, egyedül tsak az ott lévő Fr. Agens hatalma alá tartóznak, és sem a' Fejedelem, sem az ő emberei, nem avathatják magokat az Afrikai Frantzia kormányozás dolgába. Az Algierben meg haló Frantziáknak javaik, az ő Agensek rendelkezési alá tartóznak; és ott minden egyéb nemzetek Agenseik felett való elsőféggel bír a' Frantzia Agens; a' mense-dékhely szent nálla; és semmi közönséges erő bé nem mehet hozzá, ha tsak a' Fejedelemtől a' q

végre meg nem keressetik. — Az u ólsó kéttzik-
kelyek ilyen ki fejezésekkel készültek:

18-dik Tzikkely. Abban az esetben, ha a'
békeffég félbe szakadna (és az Isten őrizzen, hogy
valaha valami e' féle történheffék!) a' Frantzia
kereskedőknek három hónapok engedtetnek, hogy
azok alatt minden dolgaikat jó rendbe szedheffék.
Ezen idő alatt is éppen azon szabadságban és ol-
talom alatt lesznek ott, mint békeffég idejében, a'
melly jó tétemény azokra a' hajókra is kiterjed,
mellyek az alatt érkeznek meg oda.

19-dik Tzikkely. A' Dey eő Fejedelemsége,
Sala Khodiz urat nevezi ki, hogy mint Algíriai
fő rangú Követ (*ambassadeur*) Párisba mennyen.

Aláírtak: *Mustapha Bascha*, A'gieri Dey,
Dubois Thainville, Fr. Bízós, és
Agens.

A' M. Kurir 12-dik darabjának 183-dik leve-
lén ez olvassatott: A' Frantzia Republikának
osztályai, mint a' nemzetnek közönséges képvil-
selői, sok olly dolgokat terjesztettek a' Kormány-
szék eleibe, a' mellyeknek eszközöltetéseket lát-
ni kívánnák, mint p. o. 60 &c — Ez a' tárgy
sokkal inkább meg érdemli a' figyelmeteliséget,
hogy sem a' következő bővebb meg jegyzéfe-
ket a' felől, halgatással el kellene mellőznünk;
t. i. — Azon idő alatt, hogy az Első Konzul
Lionban tartózkodott, egy kis köryv jött ki Pá-
risban, a' melly az egész országra nézve igen fon-
tos, és mind annak külömbkülömb fogyatkozásai-
ról mind pedig arról, hogy külömbkülömb Depar-
tamentomok, nagyobb virágzásokra nézve, az Or-
szágiószéktől mit kívánnának, halznos magyaráza-
tot telzen. Az Első Konzul maga meg hívta vólt
minden Departamentomoknak Tanátsosaikat, hogy
a' közönséges kormányozások némely tárgyai
felől terjelztenék ő eleibe vélekedéseiket. Ezek

tellyesítették a' Konzül tettzéfét; minden tárgyakról protokollumokat küldöttek bé hozzá: *Chap-tal* Belfő Minister pedig ezeket rendbe szedte, és nyomtatásban a' közönség eleibe botsátotta: 'a így lett az említett kis könyv. — Az egész munka 7 részekre oszlik: — az 1)ő az adóról — a' 2)dik az ország pallérozódásáról. — a' 3)dik a' kereskedésről — a' 4)dik a' szegényekházairól és főházakról — az 5)dik a' közönséges dolgozásról — 6)dik a' közönséges tanításról — a' 7)dik az adminisztrációról beszél.

Ezek szerént — 1)ször; 78' Departamentom, a' funduson fekvő adónak lejjebb való szállittatását, mint a' szántásvetés nagyobb virágzásának fundamentomát; 60, az adónak jobb fel osztatását, 27, a' fel szedéséhez bé tsúszott vizsfaéléseknek el törlődését; 24, az adó mostani igazgatatásának meg változását; 17, abban való időhaladást, kíván; 10, nem találja jónak, hogy a' Finantzminister némely adók laistromát ölsze olvasztotta; 17, azt kívánnya, hogy a' fel kelhető tehetségre vettető adó, lejjebb szállittassék; 1, hogy egészfen el törlődjék; 3, hogy jobban osztódjon fel; 4, hogy a' költségre vettető adó másképpen módosittassék; 3, hogy a' hadi adó el törlődjék, mint a' melly tsak a' környülállásoktól szokott függeni; 12 azt magyarázza, hogy a' fundushoz ragadó mostan fenn áló adónak elintéződése, a' mezei gazdaságnak; 2, hogy a' költségért való adó a' szorgalmatosságának; 10, hogy a' keresményre vettető adó a' kereskedésnek, ártermékeknek; 28 ezeknek meg változásokat; 13, némely esetekben a' petsét (stempel) és a' béhozásért fizettető adó alól való ki vétetődést; 17 az ajtókra és ablakokra vettető adóknak el töröltetődéseket; 6, azoknak lejjebb szállittatódásokat; 4, bizonyos eseteknek a' vám alól való ki vétetődéseket, kívánná; 2, a' vámok (mauthok) által

való el nyomattatás ellen panaszól; 58, a' keresz-
tül vitelért való vámoknak el töröltetődését; 27
pedig azoknak csak módosittatásokat kívánná,
mint a' mellyek a' kereskedést és szorgalmatos-
ságot semmivé teszik; 6, az iránt teszen javasla-
sokat, hogy a' Státus iofzágaival miként lehetne
hasznosabban bánni; 58, azokat az adofságokat
kéri, a' mellyekkel nékiek a' Status Kastája tar-
tozik.

a) szór; 6 Departamentom azt erőfíti, hogy
a' szántásvetés jobban foly most, mint eddig; 10
pedig azt, hogy meg romlott; 70 csak kö-
zönléges kifejezésekben kívánnya, hogy buzdíta-
ni kell a' szántástvetést; 28, hogy az adónak lej-
jobb szállítása által kell buzdítani; 7 azt kíván-
nya, hogy árendálásokat kell tenni a' mezei gaz-
daság béli próbákra nézve; 12 azt tanátsólja, hogy
szaporítani kell a' szántásvetés alá való földeket,
32 ellenben azért panaszolkodik, hogy az erdők
kárával már igen is ki terjesztődtek a' szántó
földek; 35 azt kívánnya, hogy a' tóknak és vi-
zenyős helyeknek kifizáraztatásokat kellene elő-
segíteni, 4 ellenben nehézségekkel látja ezt a'
munkát öfzfye kötetve lenni; 14 szeretné, hogy
a' vizeknek az öntözés végett való ki botsátta-
tása módja, ismet bé hozattattassék; 2, a' szőlő
termesztésnek nagyobb virágzását, 3 ellenben an-
nak kesyenebb határok közé való szorittatá-
sát kívánná; 22, a' réteknek mesterféges mivelé-
fét, 1 pedig annak kevesebbé való gyakorólta-
tását szeretné; 9, a' közönfégek együtt való fel-
oiztódása iránt teszen javaslasokat; 6, a' trágyá-
zásnak módjairól ad jó tanátsokat; 70, a' mén-
nestartásnak újon ani bé hozását, 27, magános
gazdáknak a' ménestartásra jutalmak által való
öfz öntötetéfeket, 12 a' szamártartást; 16 a' szar-
va marha tartásnak nagyobb virágoztatását ki-
vánnya; 10 azt tanátsólja, hogy jobb fajtájú bi-
kákra kellene szert tenni, &c, &c, —

Még nem tudatik, hogy mi nemű végzést tett az Országglószék ezen 7 fő részekből álló országos projektomok iránt.

* ●

Folytatása az Olasz Respublika Konstituziójának.

VI. Titulus. A' Kereskedők Kollégiumáról.

30) Tz. A' Kereskedők Kollégiuma 200 polgárok-ból formáltatik, a' kik a' leg hitelesebb és magokat mások felett meg különböztető Kereskedők és Fábrikások között választatnak ki. Tanátkozásának helye a' 10 első esztendő alatt, Brescia. — 31) Tzik. A' Kollégium minden ülése alkalmatosságával ki pótolja számának fogyatkozását, a' melly iránt jussa van útasítást kívánni az Országglószéktől. — 32) Tzik. A' 28-dik és 29-dik tzikelyek értelme szerént, és is 6 czensort választ ki a' maga tagjai között.

VII-dik Titulus. A' Cenzúráról.

33) Tzik. A' Cenzúra egy 21 személyekből álló Kommissió, melly azokból a' személyekből formáltatik, a' kiket a' Kollégiumok a' 24, 28, 32 tzikelyek szerént neveznek ki. Tanátkozásának helye az első 10 esztendő alatt, Cremona. — 34) Tzik. Ez, a' Kollégiumoknak minden üléseik után öt napok múlva özsze gyülekezik. — 35) Tzik. Tíz napoknál tovább nem marad özsze gyülekezve; ülései csak úgy törvényesek, ha leg alább 17 tagok jelen vannak azokban. — 36) Tzik. A' 11-dik tzikelyben meg határozott tisztviselőket ez nevezi ki voksolás által azon laistromokról, a' mellyeket a' három Kollégiumok hozzája küldöttek. 37) Tzik. Azokat a' tisztveselőket, a' kiknek ki választatásokra a' Kol-

légiümoknak van jussok, a' Cenzúra kiáltja ki. — 38) Tzik. Ez választja ki a' Tudosok Kollégiumában meg üressedő helyekre a' tagokat, a' 27-dik tzikkely szerént. — 39) Tzik. Minden ülésének meg határozott ideje alatt tartozik el végezni az ötöt illető választásokat. — 40) Tzik. A' Constituzió által réa bizattatandó foglalatosságokat, a' 109, 111, 114 tzikkelyek szerént gyakorolja. — 41) Tzik. A' Cenzúrának tagjai a' Kollégiumoknak minden ülésekkör változnak. — 42) Tzik. A' Cenzúra a' Kollégiumok eleibe tartozik botsátani a' maga munkait azoknak minden leg közelébb következő üléseikben.

VIII. Titulus. A' Kormányfékről (vagy Országlófékről.)

43) Tzik. A' Kormányozás, egy Elölülöre, egy Vice Elölülöre, egy Status Tanátsra (Konzultára), Ministerekre, és egy Törvényhozó Tanátsra bizattatik. — 44) Tz. Az elölülő, 10 elz-tendeig folytatja hivatalát, és meg határozatlanfór (ismét meg ismét; toties quoties) választathatik. — 45) Tz. Minden törvényeknek az Elölülő az első projektáló el intézője. — 46) Tz. Hasonló képpen ő az első el intézője minden Diplomatikai, idegen Hatalmasságokkal való, alkudozásoknak. — 47) Tz. Ő réa bizattatik minden másokat ki szoritólag a' végre hajtó hatalom, a' mellyet ő a' Ministerek által gyakorol. — 48) Tz. Ő nevez Ministereket, polgári és követségek béli Agenseket, tábori fő vezéreket, és Generálisokat. Az alább való tiszteknek mi módon leendő ki neveztetésekről a' törvény fog gondotviselni. — 49) Tz. Ő választ Vice Elölülöt, a' ki az ő jelen nem létében mindenkör az ő helyét foglalja a' Státus Tanátsban, és az ő képét viseli mindenben, a' mit az, réa akar bízni. A' Vice Elöl-

ülő egyszer választódván, e' nem' mezdittathatik hivatalából annak előlétele alatt, a' ki által választatott volt. — 50) Tz. Minden esetben, midőn az Elölülő hely meg üressül, az Elölülőnek minden tulajdonságait a' Vice Elölülő viseli, mind addig, míg az ennek helyébe következő, ki választatik. — 51) Tz. A' Státus petsétnyomói az Elölülőre bizattatnak: egy ő által választatott és Tanátsosi rangal bíró Státus Titoknak, három napok alatt mind azokat a' törvényekre, a' mellyek a' Törvényhozó Tanátsban meg erősfittetnek, ő eleibe terjeszteni, meg petsételni, és ki hirdetni, személyes felelet alatt tartozik. — 52) Tz. Ugyan ezen Státus Titoknak, az Elölülő aláírásának mindenütt alá ír, és Akta't egy különös lafstromba szedi. — 53) Tz. Az Elölülő fizetése 500 ezer, a' vice Elölülőé 100 ezer Majlandi Livra.

IX-dik Titulus. A' Státus Tanátsról.

54) Tz. A' Státus Tanáts nyoltz polgárokból áll, a' kik leg alább 40 esztendőt töltött emberek és a' kik magokat a' Respublikához mutatott valamely nevezetes szolgálat által meg különböztettek; ezek egész életekre választódnak. — 55) Tz. A' Státus Tanátsban a' Respublika Elölülője ülelöl. Annak égygyik tagja, a' kit az Elölüloek a' nyoltzak közzül ki nevezni tettik, külső dolgokra ügyelő Minifter. Mikor Elölülő nints a' Tanátsban, akkor ez ülelöl. — 56) Tzik. A' Diplomatikai Kötéseknek és mind azoknak a' dolgoknak, a' mellyek az idegen Hatalmasságokat illetik, meg vizsgálása, különösen a' Státus Tanátsot illeti. — 57) Tz. A' külső Hatalmasságokkal való alkudozásokranézve a' Követeknek adatató útasítások, a' Státus Tanátsban hanyattatnak vettetteinek meg, és a' Kötések végre nem hajta-

tódhaték addig, míg a' Státus Tanátsnak nagyobb része által helybe nem hagyattatnak. 58) Tz. Ha a' Kormányozószék a' Respublika bátorságának okáért némely gyanus személyeket árestáltatott, az Elölülő tartozik azokat 10 napok alatt azon ítélőszék eleibe küldeni, a' hová tartoznak: vagy pedig ha a' Státus állapotjának környüállásai kívánni találják, a' Status Tanátsból Dekretomot tartozik nyerni, arra, hogy tovább halaszta azoknak ítélőszék eleibe való állittatásokat. A' Dekretomnak, az Elölülő és a' Státus Tanáts nagyobb része által kell aláíratattatni. 59) Tz. Hasonló Dekretom kell akkor is, mikor némely személyeknek, a' kik a' tsendességet meg háborítják, a' Respublika közép' váraflából eltávozta odni szükséges. — 60) Tzik. Mind azoknak az eszközöknek elővételésekre, a' mellyek valamely közönséges törvény által meg határozottatva nem lesznek, hanem csak a' Státusnak bátorságban való maradásáért ez vagy más történetben lejéndenek szükségesek, a' Státus Tanátsnak különös Dekretoma kívántatik. — 61) Tz. Ha a' közönséges bátorság kívánnya, hogy valamely Departamentomban a' Konstituzió egy ideig fel függesztődjék, vagy ha valamely fegyveres csoportoknak fel támadása, vagy pedig némely fő hivatal bélieknek magokviselete, a' Respublika bátorságára nézve rend kívül való eszközökettálnak kívánni, ezeknek elővételhetésekre is a' Státus Tanátsnak előre való Dekretoma kívántatik. — 62) Tz. A' Státus Tanáts mindenkor csak különös történetekben tart tanátskozásokat, mellyeket ezen történetek határoznak meg. — 63) Tzik. Az Elölülőt illeti különösön az a' jus, hogy a' Státus Tanátsban elő forduló minden dolgok felől első projektomot tegyen; minden tanátskozásokban az ő vélekedése hathatosabb. — 64) Tz. Az Elölülő idejének ki telésékor, az ő halálakor,

vagy hivataláról való lemondásakor, a' Státus Tanács választ, voksok többsége szerint, és 48 órának eltélések alatt, mást helyébe, még pedig úgy, hogy a' tagok széljel nem oszolhatnak addig, míg a' választást el nem végezték. Ezen ülésben a' Vice Elölülő ül elöl. — 65) Tz. Egy-egy Státus Tanácsosnak fizetése, 30 ezer Livra.

(A' többit más alkalmatossággal)

Nagy Britannia

Londonból Febr. 22-dikán. — A' nagy hírű nevű és érdemű Marquis Polignac, a' ki XV-dik Lajosnak valamint gyermekfégében úgy egész haláláig belső barátja volt, 's az után XVI-dik Lajos izerentsétlen Királynak is sok kegyelmességgel élt, ki m'ula itt életének 88-dik elztendejében a' vilégból.

Anglus Királyi Hertzeg *Augustus*, kinek *Murray Augusta* kisafszonnyal való ösztze házassága a' Német Birodalom béli rendelések szerint törvényesnek lenni találtatik, mint hallatik, olyan módon fog a' Hannoverai Választó Fejedelemségbe Felsőgi jussal bé helyheztedődni, hogy abban az esetben, midőn a' Királynak több fiaí fiú örökösök nélkül meghálnának, az ezen házasságból származandó fiú örökösre szálljon Hannovera.

B é t s.

Posonból írják, hogy oda olyan Felsőges Rendelés ment légyen le innét, hogy azon Diétai Gyűlésre nézve, a' melly ott a' jövő Májusnak 22-dikán fog el kezdődni, minden féle elcses való kézületék tétetessenek, szállások rendetessenek, az ország utak jobbittassanak, az utazók padimentomai igazittassanak, az azokat

világosító éjjeli lámpások szaporittassanak, és több e' félek.

E l e g i a.

Illustrissimi Domini Comitis Josephi Gvadánvi S.
C. R. A. Mattis. E. R. H. Generalis Cineribus
& matibus sacra.

Eloquar, an fileam? ponam pro Funere Nomen?
Aut riget attonitas conscia Gutta Genas?
Occidit Hungarico clarum de stemmate sidus
Piërio, Vatis fata, gemente choro!
Qui prius in dubiam Martis descendit arenam,
Fortiter Euxinis belligeravit aquis.
Mox ubi pugnaci meruit virtute favorem
Auctus erat titulò, Rege jubente, Ducis.
Postea Musarum studio sortitus amorem
Aöniis cecinit Martia signa tubis.
Protinus hoc stimulat Patrias ardore Camaenas
Pluribus Iogenii dans Monumenta libris.
Sed viden'! in Famæ messem, Virtutis acervum,
Intulerat falcem mortis in qua manus!
Solve, igitur, compios, Buda plorante, capillos
In casu vatis, mæsta Szako'tza, Tui!
Flebilis, ah rigeas turbato, Morva fluente,
Plangite coriferi culmina vassa jugi!
Ecce Benóvskiades, Socio Rontone, retractat, a)
Per mare diversas, quas subiere, vices.
Aspice, quos Rerum, de toto conditit orbe b)
Annales sparsis ingemuese Comis;
Nonne Peleskeius formosam visere Budam c)
Lampretisque iterum cogitur Ipse mori?
Barbara Molnarias questu lachrimatur oborto, d)
Et Fabiana animi nescia facta qui. e)
Ad Badalum deflent in sicco Littore pisces,
Indigetes mœrent, rustica corda, Patres

Uvida, quam scripsit patriæ resupina Diætæ, f)
 Chartaque de Turcis solvitur ipsa minis. g)
 Omnia neglecto Rumore Volumina famæ
 Busta Sepulturæ sunt comitata suæ.
 Ast reor, huic fato iustum solamen acerbo
 Præstat honor Patriæ, Posteritasque suæ.
 Tantum Roma suo debet facunda Catoni —
 Quantum Gvadario Pannonis ora suo!
 Ergo, docie Comes, charis abreptus Amicis
 Duceris Elysiæ, ad loca sancta, plagas?
 Hic ubi Bonfinius, Praio præsentè, disertus
 Hunniadas celebrat, Tholdiadasque suos!
 Atque, ubi Pazmannus, Thúrótz, Istvanfius, al-
 mos
 Verböcii relegunt, Hungara Jura, Libros.
 Cætera scriptorum, patrii, pia Turba, Magistri
 Imponent Meritis Delpnica ferta comis.
 Hæc mea Musa canit; quæ, dum Tibi vita ma-
 nebat,
 Sæpe fuit solitis Officiosa modis.
 Scripta, perenne Decus, capiant, precor, Ossa
 quietem,
 Et sit humus membris non onerosa Tuis!!!

* * *

Magyar Gyász - Dall.

Méz foly az ajakán, Heziod' azt mondgya; —
 Kinek a' Tudomány az ő legfőbb gondgya.
 Boldog vagy Te, a' kit, a' Múzsák szerettek
 Örök hír, 's becsüre felkaptál mellettek!
 Gróf Gvadányi József — a' kinek most teste.
 A' Földben köz - Anyánk keblét felkereste:

s) — g) betűk alatt a' Déák versben az ő
 Könyveinek keferve értetődik.

Kereffe, vagy inkább, a' vólt Természete
 Hogy a' miből leve, az alá vétete!
 Tette tiak ideig nyugszik a' por között,
 De szép neve, tartós zöld színbe - öltözött,
 Számosabb munkái által kivirított,
 's Követésre feles Magyarat felbuzdított.
 A' kinek eseten — hi vanamt bizünk
 Az emberiségnek, mert javolja eszünk —
 Ki tsafar szemünkből egy két könnyű tseppet;
 Ollyanból is, a' bú kit soha nem lepett,
 Mint Herkul' bújában elbádogyatt annyira
 Hogy a' szép Hilásért; magával nem bira.
 Mint a' tündér Thétis Akhüllért kefergett
 's Bánattyára vette Nimfa, 's Czethal serget.
 Miképp' a' hajnalnak piros Rózsa - képe
 Memnonnak esettén gyáfz - artzal ki lépe:
 Úgy Gróf Gvadányinak most történt halála
 Az érzékeny szivre hegyes törrel szála;
 's Kit az irgalmatlan Párkákkel feldúlá
 Fárrattlági után tette szomorúvá!
 Le nem ejté Burkus, 's a' Török vezére
 Az ágyá, 's tűz közzül, a' hartzból meg-
 téré.

Itthon meg - nyugodni májdon igyekezett
 Egy tsont - lelkü kasszás véllé fogott kezét;
 Jert szűdhez !! így szólt — megnyílt a' tzin-
 terem,

A' hol sirhalmódon zöld Borostyán terem!
 Eltűne mint a' fény — de híre megmarad —
 's Örökké tiszteli, a' két honnya, Arad. —

Írám Aradon Decemb, 14-dikén 1801.

Peretsenyi Nagy László
 Cameralis Notarius.

